

Výzva č. 1 - EIT Health i-Days Banská Bystrica 2024

<u>Názov výzvy</u>	<i>Ako zlepšiť prevenciu u aktívnych ľudí?</i>
<u>Krátky popis problému</u>	<p><i>Cieľová skupina:</i></p> <ul style="list-style-type: none">● Aktívni ľudia v produktívnom veku, ako sú zamestnanci, podnikatelia, manažéri, vyťažení pracujúci rodičia, ktorí potrebujú primárnu a sekundárnu prevenciu na udržanie svojho zdravia a na čo najskorší záchyt chronických chorôb. <p><i>Problém:</i></p> <p>Aktívni ľudia v produktívnom veku predstavujú veľkú výzvu pre naše zdravotníctvo. Aktuálne údaje naznačujú, že aj v roku 2023 sa Slovensko stále stretáva s vysokou prevalenciou chronických ochorení medzi aktívnym obyvateľstvom v produktívnom veku, najmä vo vekovej skupine 45-54 rokov¹. Choroby obehovej sústavy a onkologické ochorenia zostávajú hlavnými zdravotnými problémami, ktoré významne prispievajú k hospitalizáciám a úmrtnosti. Kardiovaskulárne ochorenia sú najčastejšou príčinou úmrtí, pričom zaberajú približne 36 % všetkých úmrtí, čo je stále vysoké číslo v porovnaní s priemerom EÚ.</p> <p>Zvlášť ohrozenou vekovou skupinou sú práve ľudia v produktívnom veku, kde prevláda vysoká záťaž spôsobená kombináciou pracovného stresu a nedostatku preventívnych opatrení. Viac ako 60 % osôb vo veku 45-54 rokov trpí dlhotrvajúcimi chronickými ochoreniami, čo je dôsledkom nedostatočných preventívnych aktivít a nezdravého životného štýlu. K tomu prispieva aj nižšia úroveň skriningu a vakcinácie v porovnaní s priemerom EÚ, čo zvyšuje riziko neskorej diagnózy a komplikácií.</p> <p>Napriek vysokému výskytu náročných ochorení, ktoré majú vysoký dopad na kvalitu života a na systém zdravotnej starostlivosti, táto skupina často nemá dostatočnú motiváciu aktívne sa venovať prevencii. Na preventívne vyšetrenia chodí približne len pätina ľudí starších ako 19 rokov (napríklad v roku 2021 to bolo 18,65%²). Ich zaneprázdnený životný štýl im bráni venovať sa svojmu zdraviu a vyhľadávať overené riešenia.</p>

¹ EU Country Cancer Profile: Slovak Republic 2023; dostupné [EU Country Cancer Profile: Slovak Republic 2023 | READ online \(oecd-ilibrary.org\)](#)

² Štatistický úrad SR; Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky; 2022, s.197; dostupné na: https://www.nczisk.sk/Documents/rocenky/2022/Zdravotnicka_rocenka_Slovenskej_republiky_2022.pdf

	<p>Aktívna prevencia a úprava životného štýlu je pritom kľúčom k úspechu predchádzania vzniku závažných chronických ochorení. Prevencia v tejto vekovej skupine je kľúčová pre zníženie dlhodobej záťaže na zdravotnícky systém, a programy zamerané na podporu fyzickej aktivity, zdravého stravovania a prevenciu fajčenia môžu významne prispieť k zníženiu výskytu týchto ochorení. Konkrétne, zníženie spotreby tabaku, zvýšenie fyzickej aktivity a zlepšenie stravovacích návykov by mohlo znížiť výskyt srdcových ochorení až o 50 %. Preventívne prehliadky a manažment rizikových faktorov (napr. hypertenzia) by mohli znížiť riziko úmrtia na ischemickú chorobu srdca o ďalších 20-30 %³</p> <p>Kľúčovým trendom v zdravotníctve je zvyšovanie povedomia a aktivít ľudí zameraných na self-care v oblasti prevencie.</p> <p>Súčasťou úpravy životného štýlu sú aj rôzne tzv. "self-care riešenia", nástroje a metódy na manažovanie zdravia v zodpovednosti jednotlivca.</p> <p><i>Výzva:</i></p> <p>Hľadáme inovatívne riešenia, ktoré umožnia efektívnu integráciu externých self-care služieb a zdrojov do nemocničného ekosystému. Cieľom je zlepšiť starostlivosť a prevenciu u aktívnych ľudí v produktívnom veku a podporiť ich aktívnu účasť na vlastnom zdraví. Tieto riešenia budú pilotne implementované v centre preventívnej, prediktívnej a personalizovanej medicíny (PPPM)</p> <p><i>Príklady:</i></p> <ul style="list-style-type: none">● Aktívni ľudia v produktívnom veku majú vysoký energetický výdaj, vysoké stresové zaťaženie, nedostatočné časové kapacity na starostlivosť o svoje zdravie. Z dôvodu vplyvu uvedených rizikových faktorov potrebujú sledovať metriky kardiovaskulárneho zdravia a výživy.● Na ochorenia obehovej sústavy nasledované onkologickými ochoreniami podľa Štatistického úradu z roku 2022 zomrelo vo vekovej kategórii 45-64 rokov 216,8 obyvateľov v prepočte na 100 tisíc obyvateľov (ochorenie obehovej sústavy) a 209,3 obyvateľov na 100 tisíc ob. (nádory)⁴.● Podľa Úradu verejného zdravotníctva SR, v produktívnom veku 25 – 64 rokov bol z celkového počtu úmrtí v danej vekovej skupine najvyšší podiel úmrtí na nádory.⁵
--	---

³ Kuenzel R., Solanič V.; Improving the Cost-Effectiveness of Slovakia's Healthcare system; In Economic Brief 041, European Commission, 2018, dostupné: [Improving the Cost-Effectiveness of Slovakia's Healthcare System \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/economic_brief_041_en)

⁴ Štatistický úrad SR; Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky; 2022; dostupné [Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2022.pdf \(nczisk.sk\)](https://www.nczisk.sk/zdravotnicka-rocenka-slovenskej-republiky-2022.pdf)

⁵ Úrad verejného zdravotníctva SR, Správa o zdravotnom stave obyvateľstva SR za roky 2015-2020; dostupné [Zdravotný stav obyvateľstva SR - Portál úradov - Liferay \(uvzsr.sk\)](https://www.uvzsr.sk/)

	<ul style="list-style-type: none"> • Najčastejšie zdravotné riziká pre produktívnu populáciu na Slovensku zahŕňajú hlavne kardiovaskulárne ochorenia, obezitu, fajčenie, nadmernú konzumáciu alkoholu, a stres spojený so sedavým spôsobom života a vysokou pracovnou záťažou.
<p><u>Očakávania výzvy</u></p>	<p>V rámci tejto výzvy očakávame návrhy konceptov pre nasledovné typy výstupov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitálne služby alebo aplikácie, ktoré umožnia pacientom prístup k validovaným self-care riešeniam priamo cez nemocničné portály, čím im uľahčia výber dôveryhodných odporúčaní na základe ich individuálnych potrieb. • Edukácia a koučing integrované do nemocničných systémov, ktoré lekárom umožnia efektívne sprostredkovať pacientom overené informácie o self-care nástrojoch a podporiť ich zapojenie do preventívnej starostlivosti. • Odporúčania a tipy odborníkov na externé self-care riešenia, ktoré pacientom pomôže rozlíšiť medzi medicínsky podloženými riešeniami a neoverenými službami, čím sa zníži riziko plytvania časom a financiami na neúčinné postupy. • Efektívne spôsoby informovania a prístupu pacientov FN sP FDR BB a ich blízkych k službám PPPM, ktoré ich motivujú k využívaniu preventívnych a personalizovaných zdravotných služieb a zlepšujú ich zdravotnú gramotnosť. <p><i>Dopad:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitálne platformy alebo aplikácie, ktoré pacientom poskytnú prístup k validovaným self-care riešeniam priamo cez nemocničné portály, aby si mohli ľahko vybrať medzi dôveryhodnými odporúčaniami. • Edukácia a koučing priamo integrované do nemocničných systémov, kde lekári môžu jednoducho sprostredkovať overené informácie o self-care nástrojoch a motivovať pacientov k ich používaniu. • Odborníkmi odporúčané externé self-care riešenia, ktoré pacientom pomôžu rozlíšiť medzi medicínsky podloženými a šarlatánskymi službami. • Spôsoby aktívneho zapájania pacientov do prevencie, ktoré im umožnia lepšie sledovať svoje zdravotné metriky (napr. cez self-monitoring) a prispieť tak k udržaniu zdravia. • Efektívne spôsoby informovania a prístupu pacientov FN sP FDR BB a ich blízkych o službách PPPM prostredníctvom digitálnych kanálov, aby boli viac motivovaní využívať preventívne prehliadky a personalizované riešenia. • Zachytávanie relevantných pacientov prostredníctvom existujúcich kanálov (napr. nemocničné informačné systémy, telemedicínske platformy) a návrhy proaktívnych spôsobov komunikácie s cieľovou skupinou.

<p><u>Na čo chceme dať dôraz pri riešení</u></p>	<p>Originalita – 20% Praktická realizovateľnosť – 25% Dopad na klienta – 30% Udržateľnosť – 10% Bezpečnosť a ochrana dát – 15%</p> <p><i>Kritériá:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Porozumenie: Preukázanie schopnosti porozumieť potrebám jednotlivých cieľových skupín tejto výzvy. 2. Tímová práca: Schopnosť aplikovať design thinking a inovačné prístupy v riešení problémov. Efektívna tímová spolupráca s rôznymi odbornými disciplínami a schopnosť pracovať v multidisciplinárnom tíme. 3. Implementovateľnosť: Riešenie musí byť jednoducho a lacno testovateľné, s minimálnymi nákladmi na údržbu. 4. Prezentácia: Schopnosť presvedčivo a jasne prezentovať svoje riešenia. 5. Dopad: Riešenie by malo priniesť významný prínos pre kvalitu zdravotnej starostlivosti a podporiť integráciu overených self-care riešení v rámci PPPM. Zároveň by malo pomôcť pacientom udržiavať zdravé návyky a posilniť ich motiváciu k prevencii ochorení.
<p><u>Relevantné nástroje a zdroje</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Webová stránka fnsfdr.sk • Sociálne médiá (IG, FB, LinkedIN, YouTube) FNsP FDR BB • Telemedicínska platforma na podporu PPPM Centra (Preventívneho, prediktívneho a personalizovaného medicínskeho centra) – aktuálne v procese vzniku - HILBI • NIS (Nemocničný informačný systém) a jeho súčasti: • AMBIS (Ambulantný informačný systém) • LOZIS (Lôžkový informačný systém) • IS verejnej lekárne • Telemon (telemedicínske sety a software) • WHO článok o self-care
<p><u>Iné poznámky a komentáre</u></p>	